

Handläggare: Ulla Fredriksson
Telefon: 08-508 36 216

Till
Äldrenämnden
19 mars 2013

Remiss "Reviderade föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg)"

KS Dnr: 325 - 276/2013 R V
Socialstyrelsens Dnr 1417/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Remissyttrande till kommunstyrelsen

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen med omedelbar justering
2. Äldrenämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för vidare svar till Socialstyrelsen

Eva Frunk Lind
Direktör

AnnMarie Ståhl
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialstyrelsen har på remiss skickat ut förslag till reviderade föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg till bl.a. Stockholms kommun, kommunstyrelsen med begäran av yttrande senast 27 mars.

Äldreförvaltningen arbetar utifrån målsättningen att skapa en god och säker vård- och omsorg för de äldre i Stockholms stad där en grundläggande god hygien är en förutsättning för kvalitet. Äldreförvaltningen ställer sig därför bakom förslaget till reviderad föreskrift om basal hygien.

Ärende

Stockholms stad, kommunstyrelsen har mottagit från Socialstyrelsen en remiss för yttrande av reviderade föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg. Socialstyrelsen önskar få svar senast 27 mars 2013. Äldrenämnden och Socialnämnden har fått ärendet av kommunstyrelsen i Stockholms stad för yttrande.

Förslaget innebär att den tidigare författningen om basal hygien inom hälso- och sjukvården (SOSFS 2007:19) framgent även inkluderar verksamheter som omfattas av socialtjänstlagen (2001:453) samt LSS (1993:387). Hygienkraven gäller vid genomförande av insatser som innebär direktkontakt med enskilda i hemtjänst och särskilda boendeformer för äldre, personer med funktionshinder, psykisk funktionshinder, missbruk och verksamhet enligt lagen om störd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

I föreskriften påtalas vikten av att processer och rutiner som behövs för att säkerställa att kraven uppfylls framgår i verksamhetens ledningssystem enligt SOSFS 2011:9. Föreskriften innehåller klara hygienkrav på bl.a. vilken typ av arbetskläder som avses och dess användande, handdesinfektion och användandet av skyddskläder och skyddshandskar.

Förändringarna föreslås träda i kraft under 2013. Exakt datum fastslås inte av socialstyrelsen i avvaktan på om det finns behov av speciella informationsinsatser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens råd för funktionshinder har tagit del av ärendet den 12 mars 2013. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 13 mars 2013.

Förvaltningens synpunkter

Äldreförvaltningen är positiv till en gemensam föreskrift för alla kommunala verksamheter och att förslaget så tydligt framställer vårdgivarens och personalens skyldigheter. Därmed kan frågan prioriteras på ett mer välavgränsat sätt.

Att minska eller allra helst utesluta smittspridning i det dagliga omvårdnadsarbetet borde vara ett självklart och ständigt pågående arbete hos alla vårdgivare. Hygienfrågorna är en viktig del i patientsäkerheten och har under de senaste åren aktualiserats inom många områden. I Stockholms län finns olika myndigheter t.ex. Vårdhygien, Centrala Hygien Kommittén (CHK) som arbetar med frågorna, i form av upprättande av olika handlingsprogram, informationsspridning och utbildningar. Även kommunerna i länet har uppmärksammat problematiken och bildat en hygien kommitté, regional kommunal hygien kommitté (RKHK), som utifrån den kommunala aspekten samverkar med länets CHK i bl.a. upprättandet av olika handlingspro-

gram. RKHK upprättar bl.a. rekommendationer och arbetar under Kommunförbundet i Stockholms län (KSL).

Arbetskläder för den kategori personal som avses i föreskriften har under lång tid diskuterats. I konsekvensutredningen till förslaget påtalar Socialstyrelsen att föreskriften inte medför någon extra kostnad för vårdgivaren och att se det som en kostnadsökning innebär att man tidigare haft ett kostnadsläge baserat på otillräcklig kvalitet. Oavsett åsikt kommer föreskriften att öka kostnaden för verksamheterna. Utöver kostnaden för arbetskläderna resulterar föreskriften till att ombyteslokal och lokal för tvätt/tork av arbetskläderna finns tillgängligt.

Äldreförvaltningen anser att förslaget till föreskriften är bra men vill poängtera att införande av arbetskläder inte med automatik minskar eller utesluter smittspridning. Det kan tvärtom ge en falsk trygghet. Däremot ger arbetskläder en dignitet i vikten av hygieniska frågor och minskar att smitta sprids från arbetet hem och tvärtom.

Det är äldreförvaltningens uppfattning att det mest betydelsefullaste för att minimera smittspridning är vårdgivarens och personalens kompetens av och möjlighet att arbeta efter befintliga basala hygienrutinerna. Kunskaper och insikt i vikten att följa de basala hygienrutinerna är grundläggande för ett kvalitetssäkert omhändertagande.

All personal bör veta och förstå hygienaspekten bland annat i det elementära att ta av sig ytterplagg innan man påbörjar arbetet hemma hos den enskilde, hur och när handdesinfektion genomförs samt hur och när skyddskläder används.

Vårdgivaren måste se till att all personal kontinuerligt genomgår utbildning i basal hygien. Vårdgivaren måste också ha fortlöpande uppföljning av hur basala hygienrutiner följs.

Genom god basal hygien visas respekt gentemot den enskilde och dennes hem. Därmed följs även intentionerna i stadens värdegrund.

Följsamheten av föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg bör bli en naturlig del i det vardagliga arbetet både hos personalen närmast den enskilde men även hos ledningen inom alla kommunala verksamheter och ingå i verksamhetens kvalitetsledningssystem. Efterföljsamheten till föreskrifterna är av sådan dignitet att äldreförvaltningen anser att det tydligt bör finnas med i kravspecifikationen vid upphandling och vid verksamhetsuppföljningar.

Bilagor

1. Socialstyrelsens förslag till föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg
2. Konsekvensutredning